

CYNGOR SIR YNYS MÔN <u>Templed Adroddiad Sgriwtini</u>	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	03.06.19
Pwnc:	Monitro Chwarterol y Gwelliannau yn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd
Pwrpas yr Adroddiad:	Adrodd ar gynnydd wrth weithredu'r Cynllun Datblygu Gwasanaeth
Cadeirydd Sgriwtini:	Cyng. Aled Morris Jones
Aelod(au) Portffolio:	Cyng. Llinos Medi
Pennaeth Gwasanaeth:	Fôn Roberts, Pennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd
Awdur yr Adroddiad:	Elin Williams, Rheolwr Trawsnewid y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd
Rhif Ffôn:	01248 751813
E-bost:	ElinWilliams@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Mae'n berthnasol i'r holl Aelodau

1 – Argymhelliad/ion

Gofynnir i'r Pwyllgor:

- 1.1. Gadarnhau bod y Pwyllgor yn fodlon â chyflymder y cynnydd a'r gwelliannau hyd yma o fewn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd.

2 – Cyswilt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

Mae cysylltiadau clir rhwng Cynllun Datblygu Gwasanaeth y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd a Chynllun Ynys Môn 2017/2022. Yr amcanion yw:

1. Sicrhau bod pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a chyflawni eu potensial tymor hir.
2. Cefnogi oedolion a theuluoedd bregus er mwyn eu cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol â phosib.
3. Gweithio gyda'n cymunedau er mwyn sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau wrth warchod ein hamgylchedd naturiol.

3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgriwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu'r pwnc:-

- 3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau **[ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]**
- 3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**
- 3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**

3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd [**ffocws ar berfformiad ac ansawdd**]

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- hirdymor
- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[**ffocws ar lesiant**]

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

1. A yw'r Pwyllgor yn fodlon â chyflymder y cynnydd a'r gwelliannau hyd yma o fewn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd.

5 – Cefndir / Cyd-destun

Cefndir

Fel Aelodau Etholedig, rydych yn llwyr ymwybodol o gefndir y Cynllun Gwella Gwasanaeth a'r ffaith ei fod yn cael ei adolygu'n rheolaidd gan y Panel Gwella Gwasanaethau Plant. Yn dilyn ail-arolwg o'r gwasanaeth yn ddiweddar gan Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC), mae'r gwasanaeth bellach yn dilyn Cynllun Datblygu Gwasanaeth newydd sy'n cymryd lle'r Cynllun Gwella Gwasanaeth blaenorol.

Mae'r Cynllun Datblygu Gwasanaeth yn gynllun 3 blynedd ac mae'n cynnwys y 5 thema ganlynol:

1. Gweithlu hyderus a medrus i ddarparu gwasanaeth cyson ac effeithiol;
2. Aseidiadau, cynllunio gofal, ymyraethau a phenderfyniadau amserol o ansawdd uchel i amddiffyn, cefnogi a rheoli'r risgiau i blant: cronolegau, cofnodion a thystiolaeth a theclynnau ymchwil o ansawdd;
3. Fframwaith perfformiad a sicrwydd ansawdd sy'n cefnogi'r awdurdod lleol i reoli ei gyfrifoldebau tuag at blant yn effeithiol;
4. Ymyrraeth gwaith cymdeithasol priodol 'ar yr adeg iawn' er mwyn gwella bywyd teuluoedd ar adegau o drawma;
5. Gwella deilliannau i blant mewn gofal.

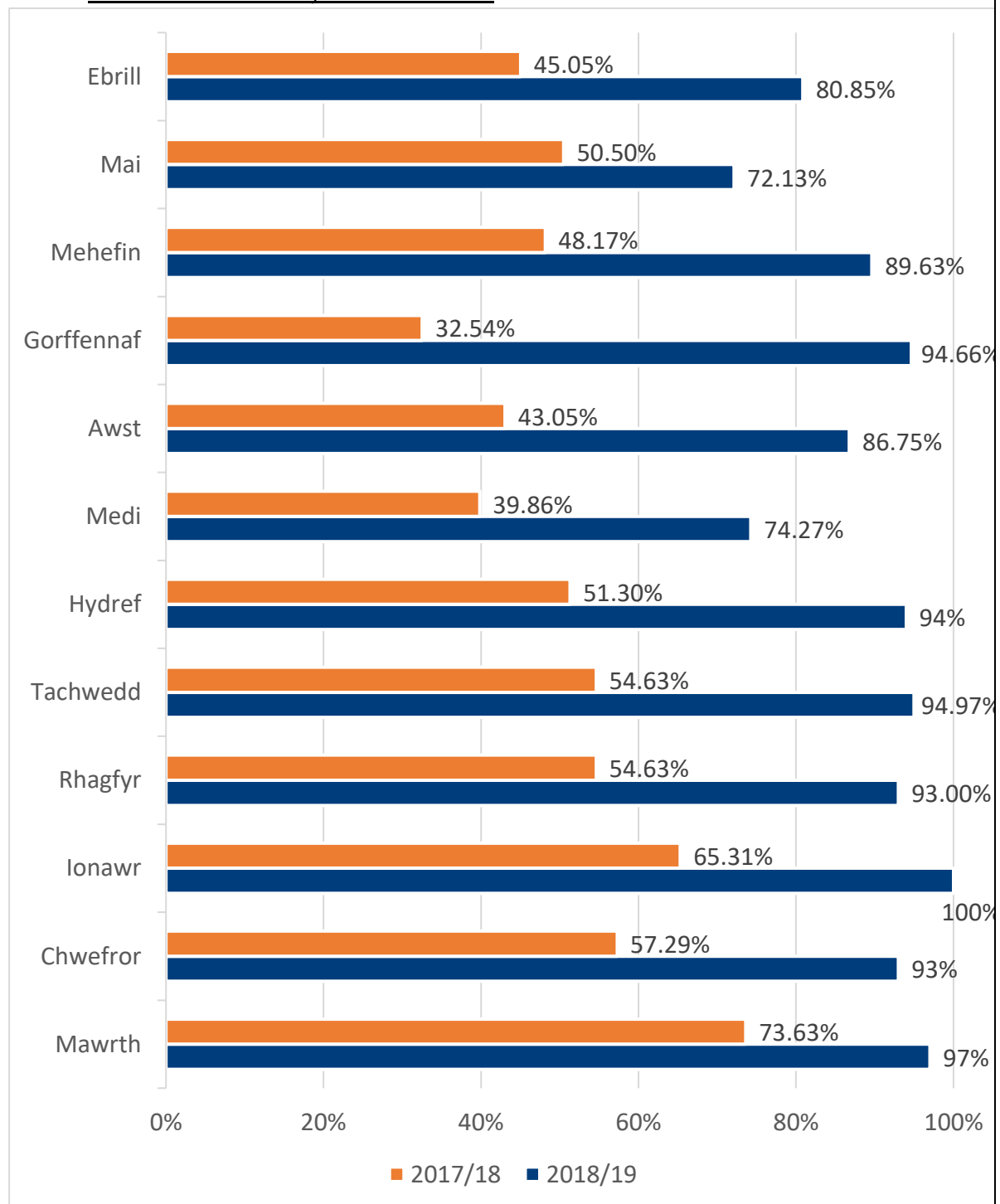
Mae'r gwasanaeth yn frwdfrydig ynghylch ei Gynllun Datblygu Gwasanaeth wrth symud ymlaen.

Ers yr adroddiad diwethaf, mae gwaith y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd wedi canolbwyntio ar:

1. Perfformiad

Gellir gweld gwelliant amlwg yn y Dangosyddion Perfformiad (DP) ar gyfer Chwarter 4 o fewn y gwasanaeth. Mae perfformiad wedi parhau i wella yn y rhan fwyaf o feysydd sydd yn cael eu mesur ac mae hynny'n arwydd o'r newidiadau cadarnhaol a datblygiadau sydd yn digwydd o fewn y gwasanaeth cyfan.

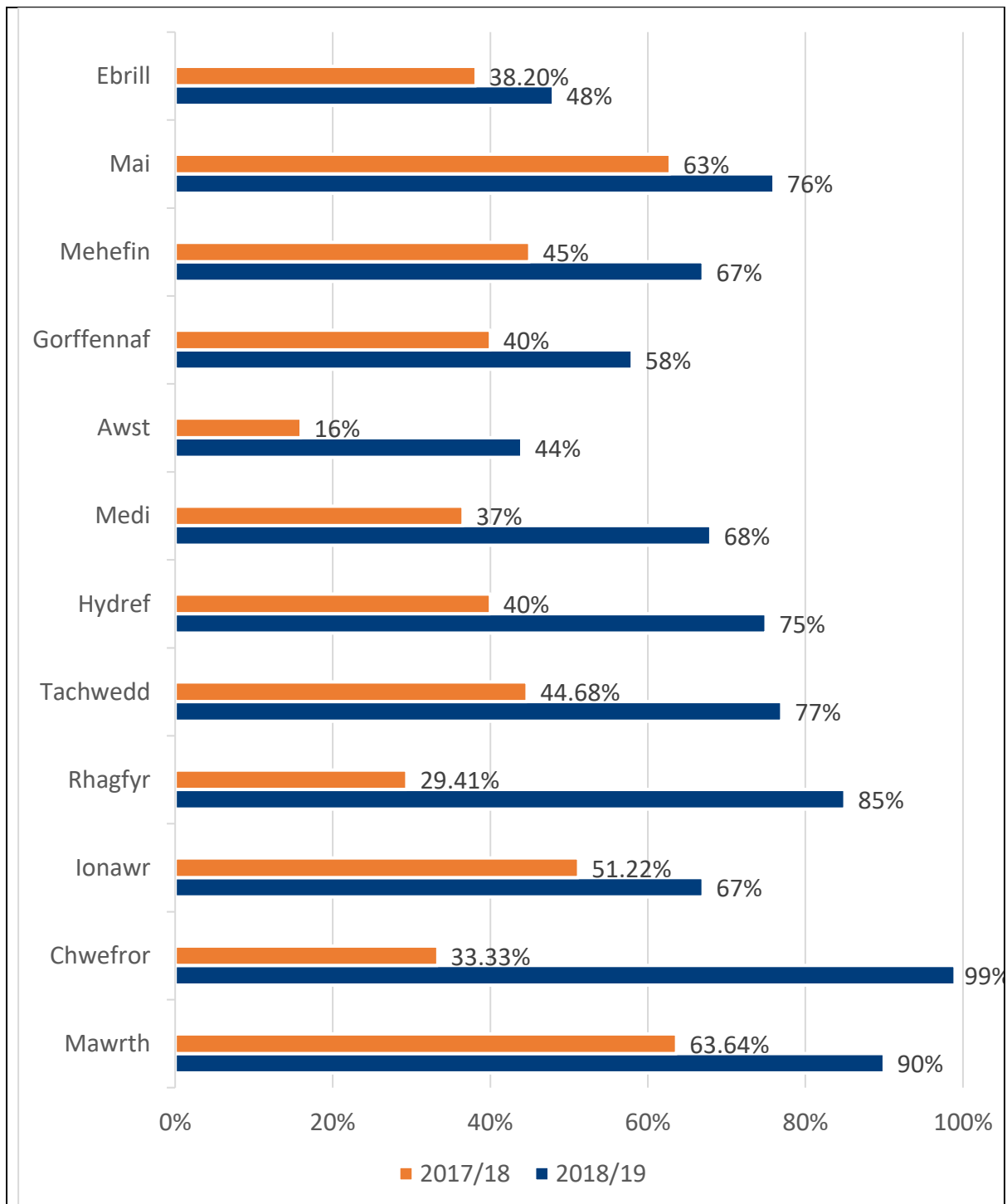
1.1 Ymweliadau Amddiffyn Plant Statudol

Mae'r Dangosydd Perfformiad hwn yn mesur nifer yr Ymweliadau Amddiffyn Plant Statudol a gynhaliwyd yn unol â'r amserlen.

Chwarter 4 yw chwarter gorau'r flwyddyn, gyda sgôr o **96.69%** (methwyd **17** allan o **514**). Methwyd **185** o ymweliadau yn ystod y flwyddyn, sef **660** yn llai na'r flwyddyn flaenorol. Mae hyn yn welliant sylweddol. Y sgôr diwedd blwyddyn yw **89.80%**.

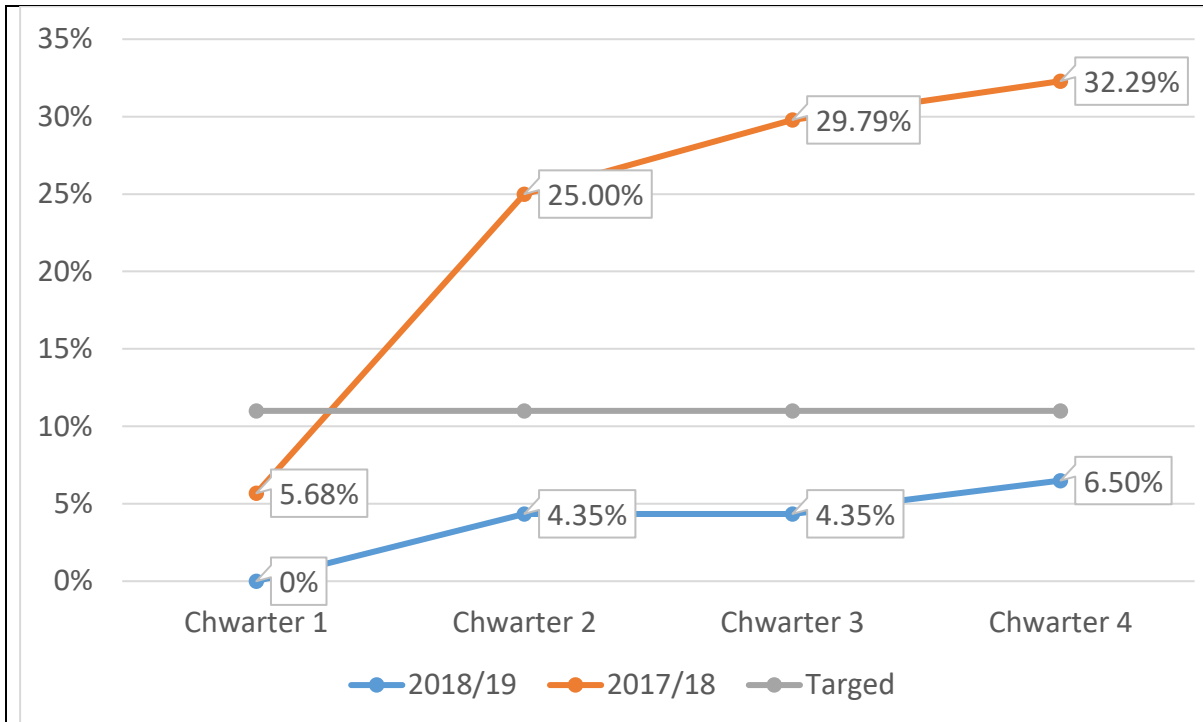
1.2 Grwpiau Craidd Amddiffyn Plant

Mae'r Dangosydd Perfformiad hwn yn mesur nifer y Grwpiau Craidd Amddiffyn Plant a gynhaliwyd yn unol â'r amserlen.

Mae'r DP hwn wedi parhau i wella ers mis Awst a gwelwyd gwelliant sylweddol yn ystod y ddau fis diwethaf, gyda **99%** yn cael ei gyflawni ym mis Chwefror. Mae hyn yn galonogol iawn ac mae'r gwasanaeth yn anelu i gyflawni **100%** wrth symud ymlaen.

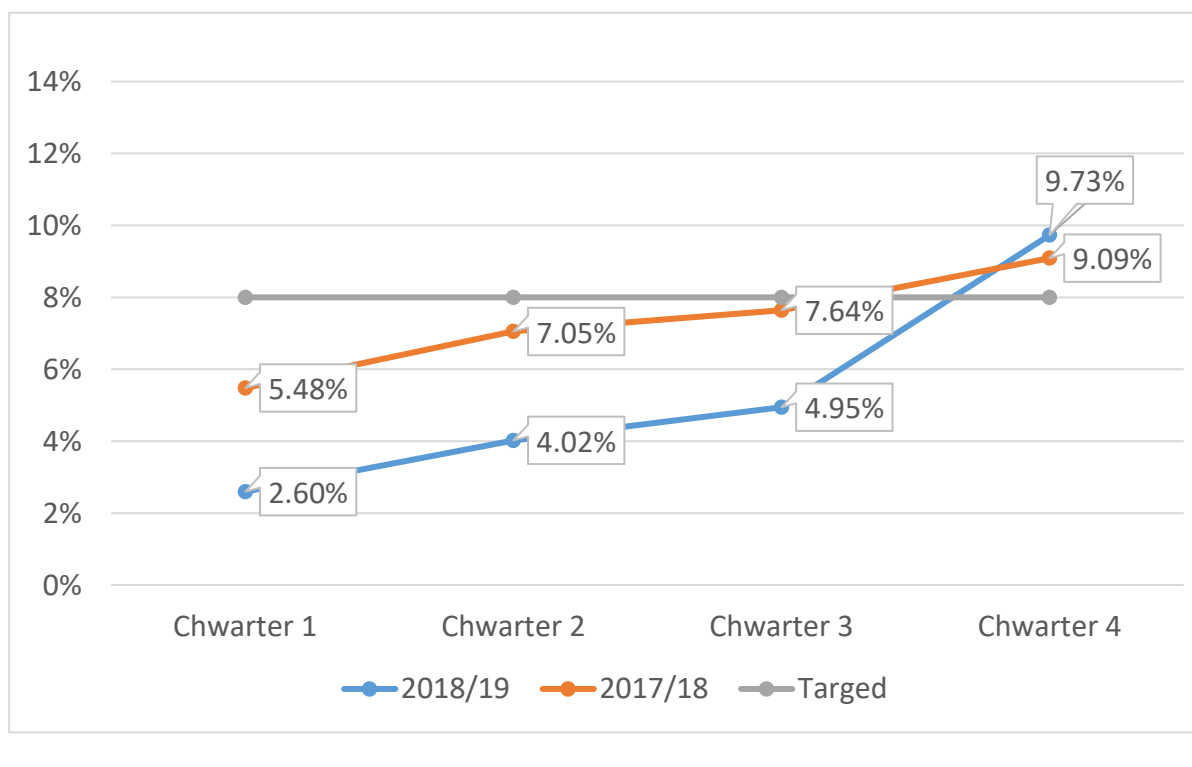
1.3 Plant sydd wedi Symud Ysgol o Ganlyniad i Newid mewn Lleoliad

Mae'r Dangosydd Perfformiad hwn yn mesur nifer y plant sy'n derbyn gofal sydd wedi symud ysgol am resymau heblaw trosglwyddo.

Y llynedd bu'n rhaid i bron i **draean** o blant oedran ysgol symud ysgol am resymau heblaw trosglwyddo, gyda **19** ym mis Medi yn unig, y lefel uchaf mewn 5 mlynedd. Yn 2016/17 a 2015/16 y ffigwr oedd **17%**, felly mae ffigwr eleni (**6.50%**) yn sylweddol is ac yn is na'r targed.

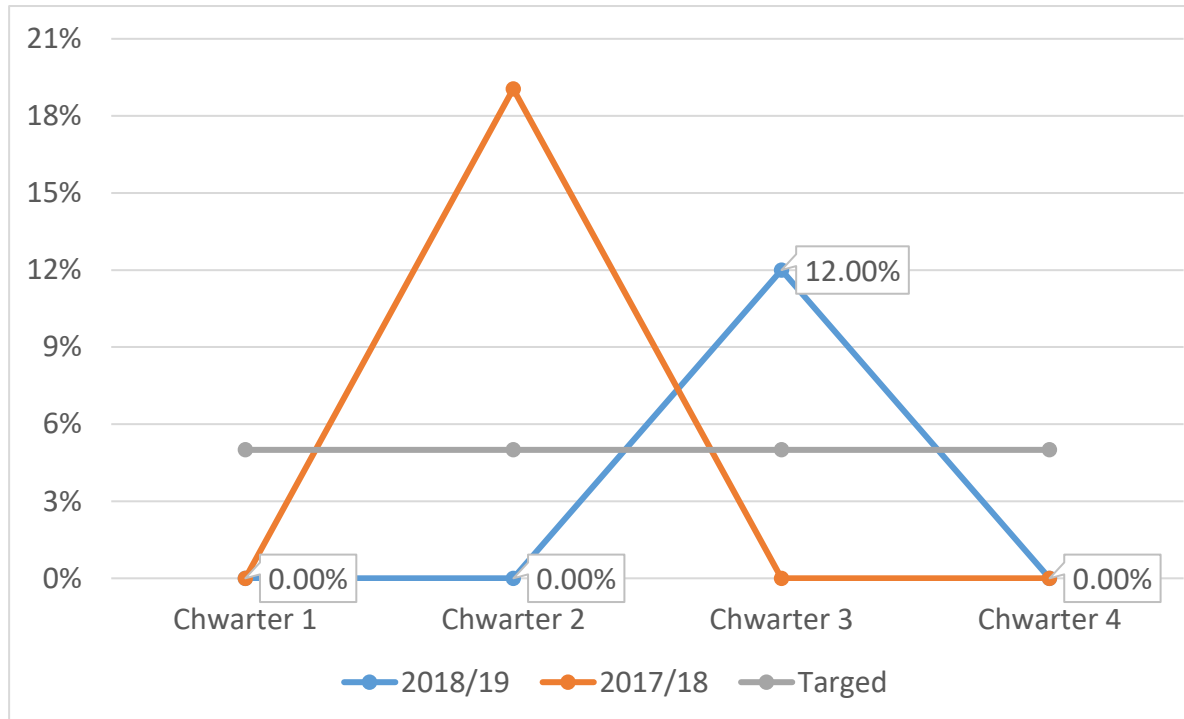
1.4 Plant Mewn Gofal sydd wedi Dychwelyd Adref

Mae'r Dangosydd Perfformiad hwn yn mesur nifer y plant sydd wedi dychwelyd adref.

Bu i nifer uchel o blant dychwelyd adref yn ystod chwarter 4 ac mae hyn yn welliant ar ffigur y llynedd, gyda **9.73%** yn dychwelyd adref eleni o gymharu â **9.09%** y llynedd.

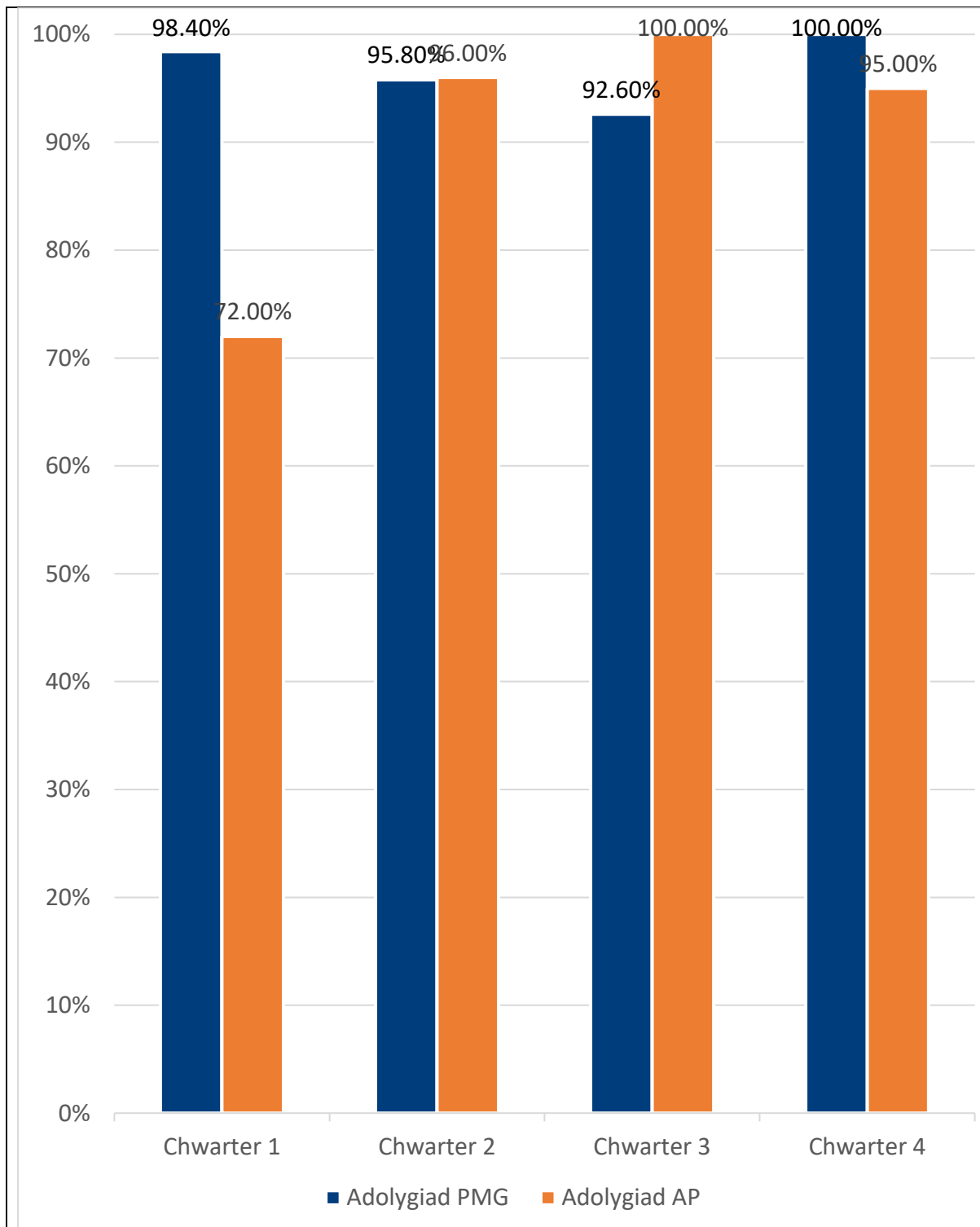
1.5 Plant sy'n cael eu Hailgofrestru o fewn 12 Mis

Mae'r Dangosydd Perfformiad hwn yn mesur nifer y plant sydd wedi ailgofrestru o fewn 12 mis.

Mae gwelliant o gymharu ag y llynedd. Eleni roedd **122** o gofrestriadau yn y gwasanaeth ac o'r 122 hynny, dim ond **3** oedd wedi ailgofrestru o fewn 12 mis, ac roedd y 3 phlentyn yn perthyn i'r un teulu. Y sgôr terfynol ar gyfer y flwyddyn hon oedd **2.46%**.

1.6 Adolygiadau Amddiffyn Plant a Phlant sy'n Derbyng Gofal

Mae'r Dangosydd Perfformiad hwn yn mesur nifer yr adolygiadau Plant sy'n Derbyn Gofal ac adolygiadau amddiffyn plant a gynhaliwyd yn unol â'r amserlen.

Bu perfformiad mewn perthynas ag adolygiadau yn dda eleni, er gwaethaf y sgôr isel yn chwarter 1 ar gyfer adolygiadau amddiffyn plant. Mae gweddill y flwyddyn wedi bod yn gyson iawn, a chafwyd uchafbwynt yn chwarter 3 drwy gyflawni **100%** o adolygiadau amddiffyn plant ac yn chwarter 4, drwy gyflawni **100%** o adolygiadau Plant sy'n Derbyn Gofal. Mae hyn yn galonogol iawn.

Mae'r gwasanaeth yn parhau i geisio cyflawni'r canlyniadau gorau posib yn erbyn pob un o'r Dangosyddion Perfformiad.

2. Cwynion a Sylwadau Cadarnhaol

Mae'r canlynol yn grynodeb o'r cwynion a'r sylwadau cadarnhaol a dderbyniwyd ar gyfer y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd yn ystod Chwarter 4:

- Bu gostyngiad yn nifer y cwynion Cam 1 a gofnodwyd (**3** yn ystod y chwarter).
- Cofnodwyd **10** o bryderon / sylwadau negyddol yn ystod y chwarter.
- Cofnodwyd **12** canmoliaeth yn ystod y chwarter. Mae'r **7** canmoliaeth gan deuluoedd yn dangos eu gwerthfawrogiad am y budd y mae teuluoedd wedi'i gael o'r gwasanaeth a sut mae gweithwyr wedi datblygu perthnasau cadarnhaol gyda phlant. Mae'r **5** canmoliaeth gan weithwyr proffesiynol yn amlygu barn gadarnhaol am ymwneud gweithwyr cymdeithasol ag achosion lle bu achos llys, ac yn gwerthfawrogi sut yr oedd cynllun amddiffyn plant clir ac o safon uchel wedi helpu rhieni i wneud newidiadau.

Mae'r canlynol yn rhoi trosolwg o nifer y cwynion a'r sylwadau cadarnhaol a dderbyniwyd am y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd ar gyfer blwyddyn ariannol 2018-19:

Roedd **30** o gwynion Cam 1, **2** gŵyn Cam 2 a **0** ymchwiliad gan yr Ombwdsmon.

Mae'r **68** canmoliaeth a dderbyniwyd yn dangos gwerthfawrogiad o:

- y ffordd y mae staff yn cyfathrebu ac yn gwranddo;
- y gefnogaeth a dderbyniwyd a'r gwahaniaeth y mae hyn wedi'i wneud i deuluoedd, yn cynnwys cynyddu hyder;
- staff yn ymddwyn mewn modd proffesiynol, gwybodus ac effeithiol;
- perthnasau cadarnhaol a ffurfiwyd gyda defnyddwyr gwasanaeth, yn cynnwys plant.

Mae'n gadarnhaol gweld bod nifer y cwynion Cam 1 wedi gostwng yn ystod Chwarter 4 a bod nifer o sylwadau cadarnhaol a chanmoliaeth.

3. Polisiâu Ôl-ofal

Yn ddiweddar, mae'r Gwasanaeth Ôl-ofal wedi cynhyrchu polisiâu newydd mewn perthynas â phobl ifanc sydd wedi gadael y gwasanaeth. Mae'r tri polisi canlynol wedi eu cymeradwyo ac ar waith:

- Protocol ar y cyd ar gyfer Pobl Ifanc a Phobl Ifanc sy'n Gadael Gofal Ynys Môn rhwng y Gwasanaethau Tai a'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd;
- Polisi Gadael Gofal;
- Canllawiau i Bobl Ifanc i Gymorth a Chefnogaeth Ariannol.

Mae'r polisiâu yn darparu arweiniad ynglŷn â pa gymorth sydd ar gael i bobl ifanc sydd yn gadael gofal, neu sydd wedi gadael gofal, yn ymwneud ag arian a budd-daliadau; tai a llety; rolau a chyfrifoldebau; addysg, cyflogaeth a hyfforddiant; iechyd a llesiant a chadw mewn cysylltiad â'r gwasanaeth.

4. Polisi Arian Piced, Cyfrif Banc a Chynilion ar gyfer Plant sy'n Derbyngofal

Lluniwyd polisi newydd ynglŷn â materion ariannol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal, yn dilyn ymgynghori â Gofalwyr Maeth Môn, Darparwyr Annibynnol ac Asiantaethau Maethu awdurdodau lleol eraill. Mae'r polisi yn darparu cyfeiriad clir ynglŷn â disgwyliadau'r awdurdod lleol mewn perthynas ag arian piced, cyfrifon banc, cynilion ac ISA Plant ar gyfer plant sy'n derbyn gofal.

5. Pecyn Maethu

Erbyn hyn mae'r Cyngor yn cynnig pecyn mwy cystadleuol o safbwynt lwfansau a chymhellion er mwyn helpu i recriwtio mwy o Ofalwyr Maeth i'r Cyngor.

Mae'r pecyn yn cynnwys:

- Cynnydd o 10% yn y Lwfans Maethu;
- Gostyngiad o 50% yn y Dreth Gyngor;
- Cerdyn Aelodaeth Gwasanaethau Hamdden Ynys Môn yn rhad ac am ddim;
- Tocyn parcio rhad ac am ddim ar gyfer meysydd parcio'r Cyngor.

Ers cyhoeddi'r pecyn maethu newydd ym mis Ionawr 2019, derbyniwyd **15** o ymholiadau gan bobl sydd wedi dangos diddordeb mewn bod yn Ofalwyr Maeth i'r Cyngor; mae **12** wedi cychwyn ar y broses asesu, ac mae **3** wedi cael eu cymeradwyo fel Gofalwyr Maeth gan y Panel Maethu. Mae ymgyrch farchnata barhaus mewn lle i barhau i recriwtio Gofalwyr Maeth er mwyn sicrhau bod digon o leoliadau maeth ar gael i blant lleol.

6. Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol

Yn y cyfarfod o'r Bwrdd Trawsnewid Gofal Cymdeithasol i Oedolion a gynhaliwyd ar 22 Mai 2019 a'r cyfarfod o'r Panel Gwella Gwasanaethau Plant a Theuluoedd a gynhaliwyd ar 23 Mai 2019, penderfynwyd sefydlu Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol. Bydd hyn yn caniatáu i'r Gwasanaethau Oedolion gael yr un lefel o sgriwtini â'r hyn y mae'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd wedi ei gael yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Bydd hefyd yn fodd i Aelodau Etholedig gael gwybodaeth fanylach am y prosesau a'r heriau yn y Gwasanaethau Oedolion. Argymhellir bod y panel newydd yn cychwyn ar ei waith ar unwaith. O'r herwydd, y cyfarfod nesaf fydd y cyfarfod o'r panel newydd sef y Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol a bwriedir ei gynnal ar 27 Mehefin 2019.

6 – Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb [cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Amherthnasol.

7 – Goblygiadau Ariannol

Mae'r Pennaeth Gwasanaeth yn parhau i graffu ar yr holl gontractau ac ar adegau bydd yn herio costau, ac yn arbennig costau'r ddarpariaeth plant mewn gofal. Gwneir ymdrech hefyd i leihau gwariant ar draws y gwasanaeth ac, yn ei dro, mae wedi lleihau'r gorwariant a ragwelwyd hyd yma.

8 – Atodiadau

9 – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):